

ת"פ 9178/01/14 - מדינת ישראל נגד נ,מ

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"פ 9178-01-14 מדינת ישראל נ' מ.(עציר)

בפני כב' השופט אביב שרון

בעניין: מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד אריאל אודרברג

נגד

נ.מ.

ע"י ב"כ עו"ד קארין בן עמי

גזר דין

1. הנאשם - יליד 1980 - הורשע על פי הודאתו בכתב אישום המחזיק שני אישומים.

על פי האישום הראשון, ביקש הנאשם מאחיו כסף לרכוש סמים, זאת על רקע התמכרותו לסמים. משסירב האח, אמר לו הנאשם "**מניאק אני אביא אקדח ואני אהרוג אתכם**" וכן, איים כי ישבור את החלונות בבית. אחיו של הנאשם הזעיק את אביהם ומשזה הגיע לבית, ביקש ממנו הנאשם כסף והמשיך לאיים באומרו "**אני אכנס לכלא בסוף אני אצא ואני אוריד את שניכם**". הנאשם אף קרע את מטען הפלאפון של אביו.

בגין אישום זה הורשע הנאשם בעבירות של **איומים והיזק לרכוש במזיד**.

2. על פי האישום השני, כ-5 ימים לפני המתואר באישום הראשון, איים הנאשם על אביו, שוב על רקע סירובו של האחרון לתת לו כסף לרכישת סמים. הנאשם אמר לאביו "**דינאק רבאק ותביא לי חתיכת נשק, אני אהרוג אותך ואני אשרוף את הבית**". כן אמר הנאשם כי "**יכנס לבית סוהר לשנתיים וכשיצא יהרוג אותו**". משהגיע אחיו של הנאשם לבית, איים עליו הנאשם כי יהרוג אותו ובעט בכיסא פלסטיק עד כי נשבר. משניסה להרגיעו, הוציא הנאשם מברג מכיסו ואיים על האח כי **יוציא לו את העיניים עם המברג**.

גם בגין אישום זה הורשע הנאשם בעבירות של **איומים והיזק לרכוש במזיד**.

3. ב"כ המאשימה עמד על חומרת מעשיו של הנאשם. הוא הבהיר כי בין שני הארועים נשוא כתב האישום, עוכב הנאשם על ידי המשטרה, שוחרר ושב וביצע את אותם המעשים. ב"כ המאשימה היפנה לנוסח האיומים וטען שהם מצויים ברף הגבוה. כמו כן, טען כי הערך המוגן בענייננו הינו בטחונם האישי, הפיזי והנפשי, של אבי הנאשם ואחיו, אשר אמורים לחוש בטוחים בביתם.

ב"כ המאשימה טען כי מתחם הענישה במקרה זה נע בין 10 חודשים ל-20 חודשים.

עוד היפנה ב"כ המאשימה לעברו הפלילי של הנאשם הכולל מאסר על תנאי בן 10 חודשים, משנת 2011, שהינו חב-הפעלה בענייננו - עונש שהוטל עליו בגין ביצוע עבירת איומים כלפי אביו, בין היתר, על רקע שימוש בסמים.

לאור זאת, עתר ב"כ המאשימה לגזור על הנאשם עונש מאסר שיהא "במרכז הטווח", מאסר על תנאי, וכן עתר להפעיל את המאסר על תנאי התלוי ועומד כנגדו, במצטבר.

4. ב"כ הנאשם טענה כי חרף העובדה שמדובר בשני אישומים נפרדים, הרי שיש להתייחס אליהם כארוע אחד ולקבוע לגביהם מתחם ענישה אחד. לענין נסיבות ביצוע העבירות, טענה כי מדובר בארוע ספונטאני, ללא תכנון מוקדם ושכלל אמירות בלבד מצד הנאשם, ללא כוונה לפגוע בבני המשפחה או לממש את האיום.

בהפנותה לחוות דעת הפסיכיאטר המחוזי שניתנה בענייננו של הנאשם במסגרת הליך המעצר, טענה ב"כ הנאשם כי מדובר בנאשם הסובל ממחלת נפש (סכיזופרניה) מזה שנים, מחלה אשר תמיד קיימת "ברקע" ולא עוברת. על כך יעיד גליון ההרשעות הקודמות של הנאשם, ממנו עולה כי הנאשם נמצא בלתי כשיר לעמוד לדין מספר פעמים בעבר.

ב"כ הנאשם טענה למתחם עונש ראוי שהינו בין מאסר על תנאי ל-6 חודשי מאסר.

עוד טענה כי בשל מצבו הנפשי המורכב של הנאשם, זכאי הוא להקלה בעונש משום קירבתו לסייג לאחריות פלילית. ראיה לכך מצאה ב"כ הנאשם במספר הפעמים בהם נמצא הנאשם בלתי כשיר לעמוד לדין ובקירבה בזמן לארועים נשוא כתב האישום. עוד טענה כי יש להביא בחשבון את הפגיעה שתיגרם לנאשם בעקבות העונש שיוטל עליו, לרבות בשל גילו הצעיר ורצונו להשתקם. העונש שיוטל יפגע גם במשפחה, אשר מעוניינת כי הנאשם ישתקם וישוב לבית. המסוכנות הנשקפת מן הנאשם, כך טענה, היא מסוכנות ספציפית כלפי בני משפחתו בלבד.

ב"כ הנאשם טענה כי הנאשם נטל אחריות על מעשיו, שיתף פעולה בחקירה והודה בעובדות כתב האישום בפני בית המשפט. בכך חסך את הצורך בהעדת אביו ואחיו.

לסיכום, ביקשה ב"כ הנאשם להפעיל את המאסר על תנאי בן 10 החודשים ולגזור על הנאשם עונש נוסף, בחופף. לחילופין, ביקשה להטיל על הנאשם מספר חודשי מאסר במצטבר להפעלת עונש המאסר על תנאי.

5. הנאשם, בתורו, סיפר כי עובר למעצרו החל לעבוד באיטום גגות ומעוניין לשוב לעבודה. לענין הסמים טען כי בשלב זה אינו משתמש בסמים ואף אינו נוטל תחליף סם ואין בכוונתו לשוב ולהשתמש בסמים. הנאשם ביקש רחמי בית המשפט וסמך על שיקול דעתו בענין קביעת העונש הראוי לו.

6. על רקע שימוש התמכרותי בסמים, דרש הנאשם מאביו ואחיו כסף לרכישת סמים, ומשלא נעתרו לבקשתו, איים עליהם, בשתי הזדמנויות שונות. תוך כדי השמעת האיומים, גרם הנאשם לנזק לרכוש - בפעם האחת קרע את מטען הפלאפון של אביו, ופעם השניה שבר כיסא פלסטיק. כאמור באישום השני, הוציא הנאשם מברג מכיסו ואיים על אחיו כי יוציא את עיניו באמצעותו.

7. הערך המוגן בענייננו הוא שלמות התא המשפחתי, שמירה על שלומם הפיזי והנפשי של בני המשפחה ועל זכותם לחיות בביתם בשקט ובשלווה וכן, מניעת גרימת נזק לרכוש.

הנאשם השמיע כלפי אביו ואחיו דברי איום בוטים, הכוללים איום ברצח, איום בפגיעה חמורה בגופם ואיום בפגיעה בביתם. תוך כדי השמעת דברי האיום, הוסיף הנאשם וביצע פעולות פיזיות אלימות וגרם נזק לרכוש, עובדה שהגבירה את החשש ממנו מצד בני משפחתו המאויימים. כן, השתמש במברג כלפי אחיו, במגמה להראות כי האיום אינו בעלמא, אלא מוחשי.

בנסיבות אלה, אמנם הנאשם לא החזיק - ולא התכוון להחזיק - בנשק חם על מנת לממש איומו. ואולם, המברג שאחז תוך השמעת דבר האיום כלפי האח יכול להיחשב, לצורך הענין, ל"נשק קר" ובנקל ניתן לשער כי חשש ופחד היו מנת חלקם של אביו של הנאשם ואחיו בעת ביצוע המעשים.

והרי הפסיקה שבה והדגישה כי "**האיום הוא, אפוא, ביטוי שהמשפט מטיל עליו מגבלות תוך פגיעה בחופש הביטוי וזאת, כדי להגן על ערכים אחרים ובהם שלווה נפשו, בטחונו וחירות פעולתו של הפרט. האיום מסכן את חירות פעילותו של הפרט, שכן פעמים רבות, כרוך האיום גם בציפייה להתנהגות מסויימת מצד המאויים שהמאיים מבקש להשיג באמצעות השמעת האיום**" (רע"פ 2038/04, לם נ' מדינת ישראל, פסקה 7 לחוות דעתה של כב' הנשיאה ביניש).

8. כטענת ב"כ הנאשם, אכן אין לראות במעשיו של הנאשם מעשים מתוכננים מראש או יזומים, אולם נסיון החיים מלמד כי לרוב, המכורים לסמים שהפרוטה אינה מצויה בכיסם מבצעים עבירות פליליות לצורך השגת כסף למימון הסם, ומקרהו של הנאשם ילמד - זו הפעם השלישית שהנאשם מאיים על בני משפחתו לצורך השגת כסף לרכישת סמים, בחינת כרוניקה ידועה מראש.

9. מצבו הנפשי של הנאשם - מחוות הדעת הפסיכיאטרית עולה, כי בעברו של הנאשם מספר רב של אישפוזים, רובם בכפייה. הנאשם מאובחן כלוקה בתהליך סכיזופרני רדיפתי מאז גיל 18, כשברקע בעיה קשה של שימוש חוזר בסמים קשים. דווח, כי במהלך תקופת מאסרו בשנת 2012 חלה החרפה במצבו, הוא הועבר למב"ן, ושחרר בהטבה משמעותית לאחר שהוצא צו לטיפול מרפאתי כפוי ולאחר שעבר גמילה מסמים במהלך המאסר והאישפוז. לאחר מכן, שוב חלה נסיגה במצבו, ובאוקטובר 2012 שב להשתמש בהרואין. הנאשם לא הקפיד להגיע למעקבים, ומשהגיע, סירב לקבל טיפול בזריקות. גם לועדה הפסיכיאטרית המחוזית לא הופיע. בהמשך, נעצר בגין הארועים נשוא תיקנו.

בבדיקתו, לא נמצאה עדות להחרפה פסיכוטית, מחלתו נמצאת בהפוגה, ונקבע כי הנאשם שומר על כושר השיפוט ומבין את טיב ותוצאות מעשיו.

עיננו הרואות, כי לא מצבו הנפשי של הנאשם הביא אותו לביצוע העבירות או היווה גורם משפיע, כי אם התמכרותו לסמים ורצונו להשיג סמים בכל מחיר, גם במחיר איום על בני משפחתו ופגיעה ברכושם. בנסיבות אלה, לא ניתן לדבר על "קירבה לסייג לאחריות פלילית", כזו שתביא להקלה בעונש, וראה לענין זה סעיף 40ט.א(5)-(7) לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

10. בהתחשב בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, כנזכר לעיל, **אני קובע כי מתחם העונש ההולם בגין כל אחד מן האישומים נע בין מספר חודשי מאסר בפועל ל-12 חודשי מאסר**. ודוק: יש לראות בשני האישומים המיוחסים לנאשם שני אירועים נפרדים. אמנם הנאשם שב וביצע בכל אחד מן האישומים את אותן העבירות, ואולם מדובר באירועים שביניהם מפרידים כחמישה ימים, וכפי שלמדנו, הנאשם עוכב על ידי המשטרה לאחר הארוע המוקדם, ושב וביצע את המיוחס לו בארוע המאוחר. משכך, אמנם מדובר בדפוס פעולה של הנאשם בעל מאפיינים נסיבתיים דומים - דרישת כסף תוך שימוש באיומים, על רקע שימוש בסמים - ואולם, עדיין, מדובר בשתי מערכות עובדתיות נפרדות.

11. בקביעת העונש ההולם, נתתי דעתי למדיניות הענישה הנוהגת בפסיקת בתי המשפט. ראה לענין זה פסקי הדין הבאים:

- בעפ"ג (מרכז) 741-09-13, **מדינת ישראל נ' גיטצאו סייפו**, התקבל ערעור המדינה ונגזרו 3 חודשים ויום על מי שהשמיע דבר איום כלפי בת זוגו, בהזדמנות אחת, ללא עבירות נילוות.

- ברע"פ 9057/12, **בלאל מצרי נ' מדינת ישראל**, דחה בית המשפט העליון בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי שאישר עונש בן 4 חודשי מאסר בפועל שנגזרו על מי שהשמיע דברי איום כלפי שני שוטרים, ללא עבירות נילוות.

- ברע"פ 1293/08, **אלכסנדר קורניק נ' מדינת ישראל**, דחה בית המשפט העליון בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי שאישר עונש בן 12 חודשי מאסר שהוטל על נאשם נעדר עבר פלילי שהשמיע דבר איום כנגד פרודתו, בהזדמנות אחת, ללא עבירות נילוות.

12. נתתי דעתי לפסקי הדין שהוגשו לעיוני על ידי ב"כ הנאשם -

ת.פ. (שלום כ"ס) 21895-07-13, **מדינת ישראל נ' קומימי** אמנם דן בנאשם בעל עבר פלילי מכביד אשר ריצה מאסרים בעברו, ואולם האיומים שהשמיע כלפי המתלוננות בוצעו באמצעות הטלפון, הוא לא גרם נזק לרכוש תוך כדי השמעת האיומים, שתי שיחות הטלפון שכללו איום בוצעו על ידו בתוך כ-3 שעות והמאסר על תנאי התלוי ועומד כנגדו היה קצר מזה שבתיקו. באותו מקרה, גזר בית המשפט על הנאשם 10 חודשי מאסר בפועל והפעיל מאסר על תנאי בן 8 חודשים, תוך שהוא קובע שהעונש שגזר ירוצה בחופף ובמצטבר, כך שסה"כ ירצה הנאשם 12 חודשי מאסר בפועל.

ת.פ. (שלום י-ם) 53186-11-11, **מדינת ישראל נ' אבקסיס**, דן בנאשם אשר ביצע עבירות איומים ותקיפה סתם. בתיק זה עתרה המאשימה להטלת עונש של 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שרות נוכח העובדה

שהנאשם נעדר עבר פלילי, חלוף הזמן מאז ביצוע העבירות ותסקיר שרות מבחן המצביע, בין היתר, על השתתפות הנאשם בקבוצת טיפול למניעת אלימות. לפיכך, גזר בית המשפט על הנאשם עונש מאסר על תנאי לצד עבודות של"צ. לאמור, נסיבותיו של תיק זה שונות בתכלית מן הנסיבות שבתיקנו.

13. **מבחנית נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה** - לנאשם עבר פלילי בעבירות איומים (מספר הרשעות) ובריחה ממעצר, והוא ריצה מאסרים בין כתלי בית הכלא.

כנגד הנאשם תלוי ועומד עונש מאסר על תנאי בן 10 חודשים שהטיל עליו בית משפט זה (במותב אחר) באפריל 2011. על פי הכרעת הדין, בשתי הזדמנויות, איים הנאשם על אביו ואחיו, בדומה לכתב האישום נשוא דיונו, בין היתר על רקע בקשתו לקבל כסף לצורך רכישת סמים. בית המשפט גזר על הנאשם 15 חודשי מאסר לריצוי בפועל (הפעלת 12 חודשי מאסר על תנאי מתיק קודם והטלת 12 חודשי מאסר - 3 חודשים במצטבר ו-9 חודשים בחופף).

דהיינו, הנאשם שב ומבצע את אותן עבירות חרף מאסר על תנאי משמעותי התלוי ועומד מעל ראשו.

מאידך, יש להתחשב בהודאתו של הנאשם באשמה, אשר חסכה מאביו ומאחיו את הצורך להעיד בבית המשפט ולעמוד לחקירה נגדית, ובשיתוף הפעולה של הנאשם עם המשטרה.

14. בשל העובדה שהאמירות המיוחסות לנאשם בכתב האישום אינן מצויות ברף הנמוך של עבירת האיומים; כאשר חלק מהאיומים לוו בהיזק לרכוש; ולאור העובדה שהעבירות בוצעו שלא על רקע מחלת הנפש ממנה סובל הנאשם, אלא בשל הצורך להשיג סמים כתוצאה מבעיית התמכרות; לאור עברו הפלילי הכולל ביצוע עבירות דומות, קיומו של מאסר על תנאי והיעדר אופק שיקומי - ייקבע עונשו של הנאשם ברף הגבוה של המתחם.

יחד עם זאת, הודאתו של הנאשם אשר ייתרה את הצורך בהעדת אביו ואחיו, נסיבות חייו הקשות והעובדה שהנאשם סובל ממחלת נפש, וכן אורכו של המאסר על תנאי התלוי ועומד כנגדו, הביאוני שלא למצות את הדין עם הנאשם.

15. לאור האמור לעיל, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 10 חודשי מאסר בפועל מיום מעצרו, 3.1.14.

ב. אני מפעיל את המאסר על תנאי בן 10 חודשים שהוטל על הנאשם במסגרת ת.פ. (שלום כ"ס) 1868-08-10 ביום 4.4.11, כך ש-6 חודשים ממנו ירצו במצטבר לעונש שהוטל בתיק זה ו-4 חודשים ירצו בחופף לו.

סה"כ ירצה הנאשם 16 חודשי מאסר בפועל מיום מעצרו, כנזכר.

ג. מאסר על תנאי בן 6 חודשים שלא יעבור עבירת אלימות, לרבות איומים.

עמוד 5

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 ימים.

ניתן היום, כ"ט אייר תשע"ד, 29 מאי 2014, במעמד הנוכחים.